

Herman Wilbrink

Rookgordijn

AVI M6

© 2021 Den Hertog B.V., Houten
ISBN 978 90 331 3114 1
www.uitgeverijdenhertog.nl

Illustraties: Adri Burghout
Foto achterkant: Patrick Balster

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoofdstukken

1. Chauffeur - 9
2. Brand? - 21
3. Met de hoogwerker mee - 32
4. Het interview op de radio - 44
5. Woningbrand - 56
6. Michiel - 64
7. Een kat in het nauw... - 71
8. Mist - 76
9. Drugsvondst - 86
10. Autobrand - 93
11. Grote brand - 98
12. Te laat - 106
13. Nabespreking - 118
- Epiloog - 124

Chauffeur

Snel klimt Sander de brandweerauto in. Hij trekt zijn jas goed en start de motor van de tankautospuut. De adrenaline giert door zijn lijf. Dit is de eerste dienst waarbij hij als chauffeur is ingedeeld en meteen komt er een prio 1-melding binnen. Dat betekent rijden met zwaailicht en sirene! Hij wrijft met zijn handen over het stuur. Spannend, maar hier heeft hij al zo lang naar uitgekeken!

Bevelvoerder Erwin gaat op de rijdersstoel zitten. Achter hen klimmen ook de andere brandweermannen naar binnen. Hij hoort het portier dichtslaan. 'Compleet!' roept een collega van de achterbank.

'Daar ga je dan,' glimlacht Erwin.

De roldeur van de remise¹ is inmiddels helemaal open.

Meteen geeft Sander gas en rijdt de auto naar buiten. Hij slaat op een knop boven zijn hoofd en gelijk begint de sirene op het dak te loeien. Op de boomstammen ziet hij het blauwe licht van de zwaailichten weerkaatsen. Hij kan het niet laten om te glimlachen. Bij de straat remt hij af om te kijken of er geen verkeer aankomt. Een fietser stopt. Dat geeft hem de gelegenheid om door te rijden.

1. Hal waar alle voertuigen gestald staan.

Erwin neemt ondertussen contact op met de meldkamer. Sander werpt een blik op het schermje van de navigatie. De routeplanner is door de centralist van de meldkamer al klaar-gezet. Gelukkig maar, want in zijn enthousiasme zou hij niet weten hoe hij bij de Kruizemuntstraat moet komen. Hij drukt het gaspedaal wat dieper in. De motor brult. Auto's schieten een parkeervak in, zodat hij kan doorrijden. In de verte ziet hij het verkeerslicht op rood staan. Hij laat het gas los om te kijken of het andere verkeer hem wel ziet aankomen. Ja, een auto stopt. Meteen geeft hij weer gas. Terwijl hij de bocht neemt, probeert hij te luisteren naar de stem van de centralist. 'Een moeder heeft de fiets van haar vijfjarige zoontje gevonden naast een vijver. Ze ziet niets en gaat ervan uit dat haar zoontje in het water ligt.' Sander schrikt. Meldingen waar een kind bij betrokken is, zijn het heftigst. En met dit herfstweer is het niet goed om in het water te liggen... Hij geeft meteen nog meer gas. Terwijl hij zich door het verkeer manoeuvreert, focust hij zich op wat de centralist zegt over waar ze moeten zijn. Hij zit op het puntje van zijn stoel en knijpt zo krachtig in het stuur, dat zijn knokkels wit worden. 'Ontspan eens, joh,' zegt Erwin. Sander spant zijn kaken en reageert niet. Hij kan alleen maar aan dat kind denken. 'Je rijdt niet in een gewone vrachtwagen, hè? Je hebt tweeduizend liter water bij je en het is niet de bedoeling dat wij uit de bocht vliegen. Ik wil graag heel aankomen.' Sander knikt zwijgend. Hij weet dat de bevelvoerder gelijk heeft. Toch maar wat rustiger rijden. 'Die navigatie stuurt je altijd met een omweg,' merkt Erwin op.

‘Hoe langer je op de auto rijdt, hoe beter je de weg in Apeldoorn leert kennen en je eigen route kiest.’

Als Sander de Kruizemuntstraat inrijdt, is er nog niets bijzonders te zien. Aan de rechterkant is water. Hij remt af. Zes paar ogen kijken opzij.

‘De centralist zei dat het verder is, bij een woonerf. Je moet de tweede rechts,’ wijst Erwin.

Sander trekt weer op en rijdt de straat in die Erwin aanwijst. In de bocht is meteen een drempel. De bemanningsleden achterin mopperen flink als hij te hard over de drempel rijdt. Langzaam rijdt hij door, tot ze niet verder kunnen. In een van de parkeervakken staat al een politieauto. Achter wat bomen en struiken glinstert het water.

De brandweermannen springen naar buiten. Sander trekt de grijze bak met waadpakken² tevoorschijn en geeft die aan Faizel. Nieuwsgierig kijkt hij zijn collega's na die naar het water toe lopen. Hij is blij dat hij het water niet in hoeft. Telkens kijkt hij achterom om de tankautospuut goed in de gaten te houden. Aan de overkant van het water verschijnen twee agenten. Erwin draait zich om en roept iets naar hem. Sander haalt zijn schouders op. Hij verstaat er niets van. Hij doet een paar stappen dichterbij. Weer roept Erwin iets. Nog kan hij het niet helemaal verstaan, maar toch vangt hij het woord ‘sirene’ op. Hij voelt zich rood worden. Natuurlijk, de sirene staat nog aan! Die had hij allang uit moeten doen! Snel rent hij terug naar de auto en drukt op de knop. Het geloei stopt meteen. Daarom kon hij de

2. Door deze pakken aan te trekken, kun je in het water lopen zonder dat het brandweerpak nat wordt.

bevelvoerder natuurlijk niet verstaan. De hele buurt weet nu wel dat ze er zijn. Hij klimt de auto weer uit.

‘Jij bent zeker voor het eerst chauffeur?’ Een man met een grote camera geeft hem grijnzend een stomp tegen zijn schouder. Sander knikt lachend en wrijft over zijn gezicht. ‘Klopt, Patrick. Totaal niet over nagedacht om dat ding uit te zetten.’

‘Kan de beste overkomen, dat zie je maar weer,’ lacht Patrick. Hij loopt door en neemt wat foto’s.

Sander slaat zijn armen over elkaar en kijkt naar zijn collega’s, die aan de rand van de vijver met een vrouw staan te praten. Dat zal de moeder wel zijn. In het gras ligt een klein fietsje met een oranje vlaggetje.

Achter hem stopt nog een politieauto en twee agenten springen naar buiten. Ze groeten hem kort en rennen op een draf naar de vijver.

Sander vernauwt zijn ogen tot spleetjes en tuurt het water af. Hij staat hier een stuk hoger dan zijn collega’s, dus mocht het kind wat afgedreven zijn, dan kan hij dat het beste zien. Er gaat een schok door hem heen. Ziet hij daar iets in het riet? Hij doet twee stappen naar voren en kijkt nog eens goed. Nee, gelukkig. Het is een plastic tas. Zijn ogen speuren verder. Het water is donkerbruin en er drijft veel afval. Zo is het erg moeilijk om goed te kunnen zien of er misschien een jongetje in het water ligt. In de verte klinkt nog een sirene. Dat zal de ambulance wel zijn. ‘Meneer de brandweerman.’ Achter hem klinkt een bedeesd stemmetje.

Sander draait zich om. Daar staat een klein, blond jongetje. Hij heeft een vinger in zijn mond en kijkt Sander met grote ogen aan. ‘Hoi,’ reageert Sander. Hij kijkt over zijn schouder nog eens

naar het water. Dat jochie moet niet te dichtbij staan, want wie weet wat ze aantreffen.

‘Heeft u een brandweerslang bij u?’ Er twinkelen pretlichtjes in de ogen van het jongetje.

‘Jazeker,’ antwoordt Sander. Opeens krijgt hij een plannetje om het kind hier weg te krijgen. ‘Die heb ik bij me. Zal ik die eens aan je laten zien?’

Het jongetje knikt enthousiast.

‘Nou, kom maar mee.’ Sander loopt naar de brandweerauto, maar het jongetje blijft staan en wijst naar het water. ‘Wat doen die brandweermannen daar?’

Sander staat stil en zucht. ‘Ehm... die zoeken iets.’

‘Wat dan?’

‘Kom maar, we gaan bij de slang kijken,’ zegt Sander en hij pakt het jongetje bij zijn hand. Maar die is daar niet van gediend en trekt zijn hand los. Hij wijst opnieuw naar het water.

‘Zoeken ze mijn fiets?’

‘Jouw fiets?’ vraagt Sander verbaasd.

‘Ja, ze staan bij mijn fiets.’

Er begint iets bij Sander te dagen. Hij knielt bij het jongetje neer. ‘Heb jij jouw fiets bij het water neergelegd?’

‘Jaha, maar gaan we nog bij die slang kijken?’

Sanders hart gaat sneller kloppen. ‘Straks, maar wacht even. Heeft jouw fiets een oranje vlaggetje?’

‘Ja, komt u nog?’ Het jongetje wil al naar de tankautospuiter lopen, maar Sander houdt hem tegen. ‘En is dat jouw moeder, die daar met de brandweermannen praat?’

‘Ja.’

Sander slaakt een zucht van opluchting. Hij pakt het jongetje

bij zijn hand en wil naar het water lopen, maar dat is tegen het zere been van de kleuter. 'Wij zouden bij de brandweerslang kijken!' Hij begint meteen hard te huilen.

Wat onhandig trekt Sander het jongetje mee.

Zijn collega's bij het water kijken op. Dan slaakt de moeder een kreet en rent naar hen toe. 'Daantje! Daantje! Daar ben je! Je ligt helemaal niet in het water!' Ze valt op haar knieën voor haar zoontje neer, pakt zijn hoofd tussen haar handen en geeft hem een kus op zijn voorhoofd.

Sander staat er wat onhandig bij. Het jongetje krijst nog steeds dat hij de brandweerslang wil zien.

Erwin loopt naar hen toe. Hij kucht een keer.

De vrouw laat Daantje los en richt zich tot de bevelvoerder. 'Hij... hij lag helemaal niet in het water,' zegt ze met een snik. 'Dit is hem.'

Erwin glimlacht. 'Gelukkig maar.'

De brandweermannen komen aanlopen. De agenten volgen. 'Dat is goed afgelopen,' merkt Faizel op.

De vrouw komt overeind en tilt het jongetje op haar arm. 'Waar was jij, Daantje?'

'Ik? Ik ging even bij de brandweerauto kijken.'

'Ja, maar daarvoor?'

'Eventjes een ommetje maken.' Het komt er zo wijs uit, dat ze allemaal in de lach schieten.

'Geeft niks hoor, mevrouw,' zegt Mark. 'Gelukkig is er niets ernstigs gebeurd.'

'Heel erg bedankt dat jullie wilden komen.' De vrouw veegt een keer langs haar ogen.

'Mag ik de slang nog zien?' vraagt Daantje vrolijk.

Sander knikt. 'Kom maar mee.'

Terwijl Erwin via de portofoon aan de meldkamer doorgeeft dat ze weer inzetbaar zijn en kort verslag doet van wat er is gebeurd, loopt Sander naar het rolluik. Hij trekt de hogedrukslang een stukje naar buiten en bukt bij Daantje. Die steekt zijn vingertje uit en voelt aan de slang.

'Als ik deze hendel indruk, komt er een straal water uit. Dat doe ik nu niet, want de pomp staat niet aan. Dit is de hogedrukslang. Het is een heel dunne slang, maar er kan ineens heel veel water uit komen. Dat is makkelijk als we een brand heel snel moeten blussen, zoals een autobrand.'

Daantje kijkt hem met grote ogen aan.

Sander komt glimlachend overeind en hangt de slang weer terug. Hij klopt op de blauwe banden die de lagedrukslangen ophunplek houden. 'Kijk, hierachter zitten de lagedrukslangen. Daar gaat heel veel water doorheen. Die zijn heel handig bij het blussen van een grote brand. Bijvoorbeeld als er een huis in brand staat.'

'Gebeurt dat ook wel eens?' vraagt Daantje nieuwsgierig.

Sander grinnikt. 'Ja. Soms wel.'

Mark klopt Sander op zijn schouder. 'Ik dacht dat jij het altijd zo lastig vond om iets aan kinderen uit te leggen.'

Sander kijkt zijn collega verrast aan. Mark heeft gelijk. Ineens trilt zijn pieper³. Sander kijkt op het schermpje.

'Doorstart! Woningbrand!' roept Erwin.

Meteen rukt Sander het luik naar beneden en rent naar de cabine. 'Dag Daantje!' groet hij kort. Hij hijst zich naar bin-

3. Ook wel pager genoemd. Apparaat waarop de alarmeringen te zien zijn.

nen. ‘Uitdaging!’ mompelt hij, terwijl hij in zijn spiegels blikt. Hij moet een flink stuk achteruit, en dat is nog best lastig met al die toegestroomde buurtbewoners. Gelukkig ziet hij hoe de agenten de mensen sommeren om plaats te maken. Met bonkend hart zet hij de tankautospuut in z’n achteruit.

‘Kalm aan, hoor,’ waarschuwt Erwin, waarna hij de porto van het dashboard naar zich toe trekt.

Sander haalt diep adem. ‘Rustig achteruit rijden,’ zegt hij tegen zichzelf. Het liefst rijdt hij veel sneller, maar hij weet dat dat alleen maar vertraging kan opleveren. Hij stuurt vlak langs de geparkeerde auto’s heen. Sommige mensen houden met het parkeren echt geen rekening met de hulpdiensten. Eindelijk kan hij de draai maken. Onmiddellijk start hij de sirene en geeft gas. Bij de drempel remt hij even af, waarna hij weer hard optrekt. Auto’s schieten opzij. Bij het rode verkeerslicht remt hij even af. Het verkeer heeft hem in de gaten. Met loeiende sirene neemt hij de bocht naar rechts. Nu kan hij meteen gas geven. Hij hoort de centralist vertellen wat er aan de hand is. Mensen hebben een kleine keukenbrand bij hun burens ontdekt, die niet thuis lijken te zijn.

Een auto voor hem gaat vol in de remmen. Mopperend trapt Sander ook de rem in. Inhalen gaat niet, want er komen veel auto’s hem tegemoet. Gelukkig rijdt de auto voor hem de berm in. Meteen geeft hij weer gas. De meeste mensen weten niet dat remmen voor hulpdiensten alleen maar hinderlijk is. Je kunt beter de gewone snelheid houden en dan uitwijken wanneer het kan.

‘Goed gedaan,’ complimenteert Erwin, waarna hij zich omdraait en zijn bevelen geeft aan de aanvalsploeg achter in de cabine.

‘Twee man ademlucht om en klein blusmiddel meenemen.’
Bij kruispunt De Tol laat Sander weer even het gas los. Ook hier staat het verkeerslicht op rood. Er staan wat auto’s te wachten. Hij gooit het stuur naar rechts om hen zo in te halen. Langzaam rijdt hij tot op het kruispunt. Verschillende automobilisten stoppen. Hij grijnst. Zo gaat het mooi. Tot nu toe valt het hem niet tegen om prio 1 naar meldingen te rijden. En dat nog wel twee keer achter elkaar. Dat kan niet iedereen zeggen bij zijn debuut als chauffeur.

Veel te snel naar zijn zin rijdt Sander de straat van de melding in. Een man stapt tussen een beukenhaag vandaan de weg op en zwaait met zijn armen. Daar moet het zijn. Sander kijkt naar het appartement. Nergens vuur. Hij stopt de auto midden op de weg en springt naar buiten. Snel opent hij het luik om de schuimblusser te pakken. Zijn collega’s lopen al met ademlucht om.

‘De woning staat vol rook, jongens!’ roept Faizel.

Mark pakt de schuimblusser van Sander over.

‘Is er nog iemand thuis?’ vraagt Erwin aan de man.

‘Het zou kunnen,’ reageert de man onnozel.

‘Heeft u een sleutel?’ vraagt de bevelvoerder.

De man schudt zijn hoofd.

Ondertussen is er aangebeld. Mark bonkt op de deur.

Sander loopt wat dichterbij de heg toe, zodat hij precies naar binnen kan kijken. Vuur ziet hij niet, maar de kamer staat wel vol rook. Als daar echt nog iemand binnen is...

Erwin kijkt door het raam naar binnen en geeft een bons op het glas. ‘Geen gehoor. We moeten naar binnen. Voor je het weet,

staat dat hele pand in de fik.'

'Sander, de koevoet!' roept Niels.

Sander draait zich om en rukt het luik open. Hij pakt de koevoet en geeft hem aan Mark. Die loopt meteen naar een zijraampje van het huis en slaat voorzichtig de ruit eruit. Met de achterkant van de koevoet drukt hij nog wat splinters weg.

Faizel komt met een deurmat aanlopen en legt die over de glassplinters in het kozijn. Behendig drukt hij daarna zijn ademluchtmasker op.

'De meeste mensen denken in problemen, wij in oplossingen,' zegt Erwin grijnzend.

Faizel klimt als eerste naar binnen. Mark volgt meteen.

Sander kijkt gespannen toe. In de rook ziet hij de felle stralen van de zaklampen van zijn collega's. Het liefst was hij nu zelf naar binnen gegaan om op zoek te gaan naar de bewoner. Het lijkt wel of hij zijn eigen ademluchttoestel hoort en zich een weg baant door de rook. Alsof hij het zweet voelt parelen onder zijn helm. Maar hij staat hier buiten. Het enige wat hij kan doen, is zijn collega's snel van materiaal voorzien als ze daar om vragen. Ook nu moet hij scherp zijn.

Er is beweging bij het raam. Faizel buigt zich naar buiten en zegt iets tegen de collega's. Een ander raam wordt opengezet. Rookwolken walmen naar buiten.

Tonnie loopt op een drafje naar Sander toe. 'Overdrukventilator,' roept hij.

Sander draait zich om en maakt de spanband van het apparaat los. Het lukt niet meteen. 'Doe maar rustig,' zegt Tonnie. 'Er is niets aan de hand. Een pannetje heeft te lang op het vuur gestaan en is drooggekookt. Er is niemand meer in de woning.'

Sander zucht. Dat valt weer mee. Geen mens kan zo lang in de rook liggen. Eindelijk heeft hij de spanband losgekregen. Samen met Tonnie trekt hij de overdrukventilator naar buiten. Het apparaat ziet eruit als een grote ventilator op wieltjes en kan gebruikt worden om rook uit een woning weg te blazen. Met z'n tweeën tillen ze het grote ding over de heg, waar Niels en Erwin hem aanpakken. Van binnenuit opent Mark de deur en pakt de overdrukventilator aan. Als snel waait de rook in grote pluimen naar buiten.

Sanders blik glijdt naar het groepje mensen dat op straat staat toe te kijken. Hij heeft echt een gaaf beroep. Straks mag hij weer achter het stuur van deze grote brandweerauto klimmen en terugrijden naar de kazerne.